

МУЗИКА. ЕСТЕТИКА

УДК 398:002:004.738.5

DOI: 10.37026/2520-6427-2025-121-1-100-108

Богдан СТОЛЯРЧУК,
доцент, професор кафедри музикознавства,
фольклору та музичної освіти
Рівненського державного
гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0002-1718-6652
e-mail: kmfim@ukr.net

Марія ОСТАПЧУК-БУДЗ,
доцент кафедри естрадної музики
Рівненського державного
гуманітарного університету,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0001-6903-7096
e-mail: maria.budz.ostapchuk@gmail.com

ІНТЕРНЕТ-ФОЛЬКЛОР ЯК КОМУНІКАТИВНИЙ ФЕНОМЕН В УКРАЇНСЬКОМУ МЕРЕЖЕВОМУ ПРОСТОРИ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню еволюції фольклору під впливом сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. З моменту виникнення фольклору він постійно вдосконалюється і набуває нових форм, жанрів і тем, залежно від соціокультурного контексту. Важливу роль у цьому процесі відіграє інтернет, який став платформою для поширення і розвитку інтернет-фольклору.

Проаналізовано основні особливості інтернет-фольклору, що виник під впливом цифрової комунікації, його жанрове різноманіття, комунікативні властивості та способи поширення. Автори розглядають інтернет-фольклор як комунікативний феномен із характерними рисами, такими як анонімність, варіативність, віральність, креативність та

мультимедійність.

Окреслено різноманітні жанри інтернет-фольклору, включаючи мему, демомотиватори, фотожаби, вірші-пиріжки, порошки, вебкомікси, листи щастя та крипінасти, а також їх роль у формуванні суспільної свідомості, знятті соціальної напруги та підтримці культурної ідентичності.

Інтернет-фольклор визначено як динамічне явище, яке відображає актуальні соціальні, культурні та політичні процеси і демонструє інноваційність сучасного суспільства у використанні цифрових медіа для самовираження та комунікації.

Ключові слова: фольклор, інтернет-фольклор, фольклорні жанри, мем, демомотиватор, крипінаста, листи щастя.

Bohdan STOLIARCHUK,
Associate Professor,
Professor of the Department of Musicology,
Folklore and Music Education
Rivne State University of the Humanities,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0002-1718-6652
e-mail: kmfim@ukr.net

Maria OSTAPCHUK-BUDZ,
Associate Professor
of the Department of Pop Music
Rivne State University of the Humanities
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6903-7096
e-mail: maria.budz.ostapchuk@gmail.com

INTERNET FOLKLORE AS A COMMUNICATIVE PHENOMENON IN THE UKRAINIAN NETWORK SPACE

Abstract. *The article is devoted to the study of the evolution of folklore under the influence of modern information and communication technologies. Since the emergence of folklore, it has been constantly improving and acquiring new forms, genres and themes, depending on the socio-cultural context. An important role in this process is played by the Internet, which has become a platform for the dissemination and development of Internet folklore.*

The article analyzes the main features of Internet folklore that emerged under the influence of digital communication, its genre diversity, communicative properties, and methods of dissemination. The authors consider Internet folklore as a communicative phenomenon with characteristic features such as anonymity, variability, fidelity, creativity and multimedia.

Special attention is paid to visualization and hybrid combination of different forms of communication. Examples of popular genres such as Internet memes (in particular, war-related memes), demotivators, photo frogs, pie poems, poetry powders, webcomics, «happiness letters» and cripepasts are considered. Specific examples are given, such as the meme «Are you one of the Avengers? No, I am from the Ukraine Post» and a Ukrainian cripepast about a nuclear disaster.

The role of Internet folklore as a tool for relieving social tension and supporting ideology is analyzed separately. Popular Ukrainian Internet resources specializing in Internet folklore are mentioned. The conclusions emphasize that Internet folklore reflects the transformation of traditional forms in the digital age, preserving its essence and acquiring new characteristics. It is an important indicator of socio-cultural processes and changes in modern society.

Thus, Internet folklore appears as a dynamic phenomenon that reflects current social, cultural, and political processes and demonstrates the innovation of modern society in using digital media for self-expression and communication.

Key words: *folklore, internet folklore, folklore genres, meme, demotivator, cripepaste, letters of happiness.*

Постановка проблеми. Упродовж усієї історії людства, з моменту виникнення фольклору, відбувається безперервний процес його вдосконалення, створюються нові жанри і з'являються нові теми. Кожен період культурного розвитку суспільства характеризується своїми особливостями, які наділяють його певною специфікою та відмінними рисами. Мінливе соціокультурне середовище чинить значний вплив і на фольклор, який виник і традиційно сприймається як усна народна творчість. Однак винахід алфавіту переключив людство на письмову, книжкову комунікацію, з появою якої фольклор став існувати, побутовати, передаватися не тільки в усній формі, а й на папері. Наприкінці XX століття відбувся новий комунікаційний переворот – інформаційний. Поява електронних ресурсів та носіїв зробила свій внесок у побутування фольклору

та розширила можливості його фіксації.

На формування культурних особливостей нашого часу великий вплив справило виникнення єдиного інформаційного простору – інтернету, який породив таке явище, як віртуалізація спілкування, та спричинив зміни в словесній творчості. Очевидно, що «перехід» словесної творчості в інтернет-середовище вплинув на художні, жанрові, стилістичні та мовні особливості, що призвело, по суті, до формування такого нового явища словесної культури, як інтернет-фольклор.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Інтернет-фольклор став об'єктом наукових розвідок наприкінці 90-х років XX ст. та дотепер перебуває в полі наукового дослідження фольклористів, лінгвістів, філософів, фахівців із масової комунікації. Серед українських науковців було проведено чимало досліджень фольклору в інтернеті, використовуючи різноманітні методологічні підходи. Ґрунтовно питання побутування постфольклору дослідила Ж. Денисюк (2018) у дисертації «Постфольклор комунікативних інтернет-практик у функціонуванні аксіосфери суспільства» та чисельних статтях (Денисюк, 2016; Денисюк, 2017а; Денисюк, 2017b). Такі вчені, як Т. Ван (2023), В. Вошенко (2023), І. Григоренко (2019), І. Грищенко (2022), Н. Лисюк (2013) звертали увагу на такі аспекти, як зміни в традиційних фольклорних формах під впливом цифрових технологій, трансформація усної народної творчості в умовах нових медіаплатформ, а також вплив інтернет-фольклору на соціальні та культурні процеси в сучасному суспільстві. Втім, багато питань, що стосуються появи та розвитку нових жанрів фольклору, які еволюціонують під впливом культурних, соціальних і технологічних змін в сучасному інтернет-просторі, залишаються відкритими.

Метою статті є дослідження та аналіз нових жанрів інтернет-фольклору, що з'явилися в сучасному цифровому просторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Потенціал інтернету, різноманітні застосунки і додатки, соціальні мережі тощо створюють широкі можливості для міжособистісного спілкування, задовольняють потребу в необмеженому доступі до інформації, позитивно впливають на збереження та ретрансляцію фольклору. Інтернет стає генератором форм, жанрів, типів та тем фольклорної комунікації. Раніше фольклор переходив від людини до людини і від покоління до покоління, тепер став формою передачі інформації через інтернет від однієї особи до іншої, незважаючи на відстань. Фольклор у вебпросторі дозволяє зберегти основні традиційні цінності культури не у вигляді музейних експонатів, а живої форми сучасної художньої практики і культури, оскільки інтернет-фольклор побудований не на писаних правилах, а значною мірою відображає мовні та культурні особливості сучасного покоління (Григоренко, 2019).

Вихідним пунктом аналізу жанрів інтернет-фольклору є визначення ключових термінів. Так,

інтернет-фольклор визначається як гібридна народна творчість в умовах нових комунікаційних можливостей, заснованих на інтернет-технологіях. При цьому пріоритетним є середовище поширення (інтернет), яке і стає генератором форм, жанрів, типів та тем фольклорної комунікації (Григоренко, 2019). Фольклор традиційний відрізняється від інтернет-фольклору: модель виконання традиційного (усного) – оповідач – текст – аудиторія; модель інтернет-фольклору (віртуальне спілкування) – користувач – інформація – простір спілкування (Гасанова, 2020). У науковому дискурсі як синонімічні вживаються терміни «постфольклор», «мережевий фольклор», «віртуальний фольклор», «інтернетлор».

Інтернет-фольклор розглядається як комунікативний феномен, загальноновизнаними характеристиками якого є креативність (художність), анонімність (колективність), варіативність (мінливість), віральність (масовість), мультимедійність (технологічність). Остання ознака, тобто гібридне поєднання усних, письмових, візуальних, аудіальних форм комунікації, та використання як засобу комунікації комп'ютера, смартфона, планшета чи ноутбука, є визначальною особливістю сучасного інтернет-фольклору (Грищенко, 2022).

Інтернет-фольклор спрямований на широку аудиторію та поширюється за допомогою багаторазових репостів та лайків. Швидкість розповсюдження творів інтернет-фольклору серед значної аудиторії інтернет-користувачів дозволяє говорити про їхню вірусну природу. У процесі свого циркулювання мережею та численного відтворення вони зазнають варіативних змін, утворюючи нові тематично-жанрові тексти.

Інтернет-фольклору притаманні значний рівень актуальності, злободенності та політичного потенціалу. Фольклорні твори в інтернеті відображають дійсність, виражають погляди аудиторії на події, що відбуваються, і в результаті набувають політичного забарвлення. Ця особливість мережових фольклорних творів пояснює їхню недовговічність, адже як і

в усному побутуванні, твір проживає в мережі період, коли він більш-менш активно поширюється, модифікується, потім стає загальноновідомим і виходить з активного обігу, архівується.

Інтернет-фольклор служить інструментом для зняття соціальної напруги в суспільстві та засобом підтримки домінуючої ідеології через висміювання чи виправдання певних явищ. Він надає вихід для соціально небезпечних емоцій, дозволяючи виразити придушені бажання, агресивні та сексуальні імпульси, страхи, гнів, відчуття провини та інші почуття, які зазвичай не допускаються у цивілізованому суспільстві. Отже, він допомагає знизити стрес і може навіть запобігти соціальним конфліктам.

Ще однією особливістю інтернет-фольклору є його належність до певних спільнот та субкультур. В інтернет-просторі створюються свої мережові спільноти зі своїми мистецькими уподобаннями, смаками, етичними нормами та правилами спілкування, соціальними механізмами, що будуються на спільності мовної стилістики та культури. В українському мережевому просторі існує ряд ресурсів, що спеціалізуються на інтернет-фольклорі та набули значної популярності серед користувачів. Зокрема, до таких ресурсів належать вебсайти «Дурдом», «Чоткий паца», «Баба і кіт», «Церква свідків покращення», «Міністерство еміграції», «Телебачення Торонто» та «Цинічний бандера» (Денисюк, 2017b). Додатково слід звернути увагу на групу у соціальній мережі «Фейсбук» під назвою «Віршики-пиріжки», яка демонструє активний приріст аудиторії. Кожен з названих ресурсів характеризується унікальною тематикою та стилістикою контенту, що забезпечує широкий спектр жанрового різноманіття.

Однією з особливостей інтернет-фольклору є інтертекстуальність, що проявляється в компіляції як прямих цитат, так і алюзій на відомі фольклорні, літературні тексти, ще більшою мірою – на кінофільми. Приклад подібної компіляції представлено на *рисунок 1*.

Рис. 1. Інтертекстуальність як особливість інтернет-фольклору

На нашу думку, комунікативна природа інтернет-фольклору виражається у фольклорних жанрах двох груп. Перша група жанрів інтернет-фольклору – ті, що співвідносяться з жанрами традиційного фольклору переважно малих форм та їхнє побутування в інтернеті є вторинним щодо усної форми – анекдоти, прислів'я та приказки, прикмети, казки, чутки та інші жанри, які користувачі у процесі мережевої комунікації іноді трансформують, «переробляють» або залишають незмінними. Із початком повномасштабного вторгнення росії в Україну в інтернеті спостерігається «перео-смислення вже відомих і поява нових взірців воєнного фольклору чи не всіх малих жанрів», що має на меті «підняття бойового духу і моральної стійкості української нації для перемоги над ворогом» (Офіцинський, 2022).

Друга група – абсолютно нові (неканонічні) жанри, що зародилися в межах інтернету, не можуть існувати поза ним і не мають традиційних фольклорних аналогів – інтернет-меми, демотиватори, фотожаби, крипіпасти, вірші-пиріжки, вірші-порошки, вебкомікси, гіфки, комічні відео, інтернет-вітання тощо, для яких інтернет є первинним середовищем побутування. Вони розраховані не на аудіальне, а на візуальне сприйняття, завдяки доданим до тексту різноманітним зображенням – графічним схемам, кресленням, рисункам, малюнкам, фотографіям, мультиплікації, відеоряду, фільмам тощо.

Окремі персонажі нових жанрів інтернет-фольклору стають масовими та виходять за межі інтернету у реальний світ. Наприклад, Почекун / Ждун – спочатку відома лише в межах Лейденського університетського медичного центру скульптура нідерландської мисткині Маргріт ван Бреворт, яка у січні 2017 року після розміщення її фотографії в інтернеті стала фольклорним явищем, тобто тим, що «всім відомо», що не потребує ніяких спеціальних пояснень, – головним і найчастіше репродукованим світовим інтернет-мемом 2017 року. Невдовзі копії скульптури і варіації на її тему були встановлені у різних містах, Почекун з'явився в комп'ютерних іграх, кінофільмах, картинах художників, у вигляді іграшок, крісел-мішків, навіть на трибуні Верховної Ради України як символ очікувань українського суспільства (Чому Почекун опинився в Раді, 2017).

І. Григоренко вважає, що варто розмежовувати терміни «фольклор в інтернеті» та «інтернет-фольклор», зважаючи, що останній «виникає, продукується виключно в мережі, зокрема у різноманітних соцмережах завдяки можливостям середовища Web 2.0» (Григоренко, 2019). Дійсно, нові жанри інтернет-фольклору виникли завдяки середовищу Web 2.0, інформаційні технології якого дозволяють користувачам створювати та поширювати власний контент у мережі.

Нові жанри інтернет-фольклору демонструють значний акцент на візуалізації, тобто поряд із вербальним містять певний візуальний компонент, які, взаємодіючи в єдиному семантичному просторі один з одним, забезпечують цілісність і зв'язність креолізованого твору та його комунікативний ефект. Креолізований фольклорний твір передбачає використання знакових методів передачі інтонації, емоції, темпу

висловлювання, що наповнює письмовий текст живою інтонацією, – малюнків, фото, карикатур, схем, таблиць, емотиконів тощо. Візуальні образи сучасній людині замінюють об'єктивну реальність та також є способом передачі інформації, яка більше «стиснута» і має глибший контекст інтерпретації (Денисюк, 2018).

Існування нових жанрів інтернет-фольклору стало можливим, зокрема, завдяки додаткам Vine та Snapchat, мегогенераторам на кшталт Clipchamp, I love img та ін., які породили нові режими роботи із зображеннями, неможливі ще зовсім нещодавно (навіть в епоху YouTube). Тобто, в умовах панування віртуального типу комунікації та модифікації поняття «текст», усність як характерна ознака фольклорного твору втрачає домінуючість, отримуючи доповнення у вигляді візуального компонента (Грищенко, 2022).

Яскравим прикладом цього явища є такий жанр інтернет-фольклору, як меми. Поняття «мем» увів свого часу Р. Докінз, розуміючи його, як одиницю культурної інформації, яка передається від людини до людини («з одного мозку в інший») за допомогою імітації. Сучасний мем – це певна смислова одиниця, що здатна передавати інформацію та відображати емоційні реакції під час спілкування. Сьогодні спосіб і швидкість поширення мемів обумовлюються технічними можливостями мережі «Інтернет», а також зростанням цифрової активності користувачів, спочатку у зв'язку з пандемією коронавірусної хвороби, а тепер – через ві-йну, яка породила значну кількість мемів воєнної тематики не тільки в українському сегменті інтернету, а й у світі загалом (*див. рис. 1*). Прикладом останнього є мем «Are you one of the Avengers? No, I am from the Ukraine Post» («Ти один з Месників? Ні, я з Укрпошти»), який з'явився після того, як український поштовий працівник Сергій Чижиков збив російський літак Су-35 біля Харкова. Мем висміює російську агресію та підкреслює героїзм пересічних українців.

Із метою збереження мемів, які створили українці, починаючи з 24 лютого 2022 року, Медіацентр Україна запустив англomовний сайт War Memes Museum. «Завдання платформи – розповісти світовій аудиторії, як українці навіть у скрутні часи не втрачають силу духу та оптимізм, продовжують протистояти ворогу та йти до перемоги» (Дуран, 2024). Про роль мемів у російсько-українській війні та про те, як вони стали частиною українського опору, знятий документальний фільм «Битва мемів», який вийшов на екрани у грудні 2024 р. (Сліпченко, 2024).

Найбільш затребуваними виявляються тексти та знаки (меми), які несуть у собі максимум інформації та потребують мінімум часу на її сприйняття. Від середньостатистичної смішної картинки в інтернеті мем відрізняється символом / головним героєм і контекстом, у якому він був створений. Однак «інтернет-мемом стає не будь-яка інформація, а лише та, яка залишає користувачів небайдужими, тобто для появи певного мема є передісторія, пов'язана з реальними явищами суспільного життя, яка сприяє збагаченню й розумінню його значення» (Теглівець, 2022). Наприклад, на *рисунку 2* представлено один із прикладів інтернет-мемів російсько-української війни.

Рис. 2. Приклад інтернет-мемів російсько-української війни

Ще одним із нових жанрів інтернет-фольклору є демотиватор – постер у вигляді скомпонованого за певним форматом графічного зображення (картинки,

фото) в чорній рамці, та підпису-коментаря, який пояснює зображуване, зазвичай гумористичного чи абсурдного змісту (див. рис. 3).

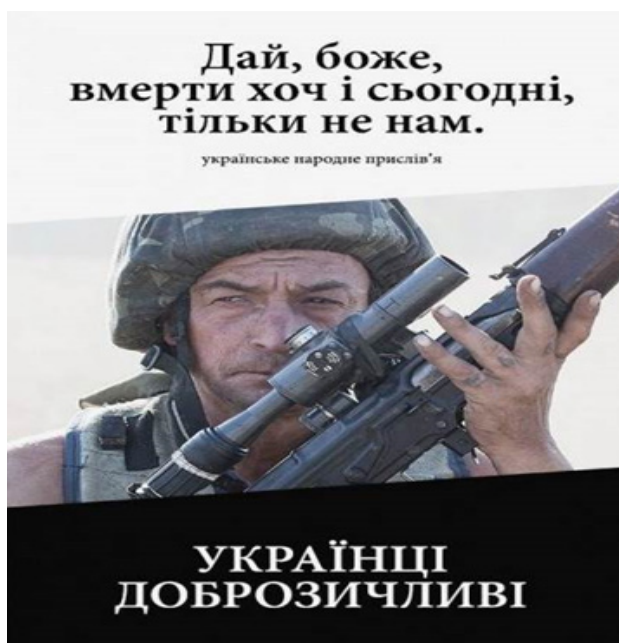

Рис. 3. Приклад українського демотиватора воєнної доби

Демотиватори походять від американських та радянських мотиваційних постерів із заклик до роботи. Вони виникли як реакція на стереотипність і прямолінійність останніх, висвітлюючи пропоновані ситуації й гасла в іронічній формі.

До неканонічних жанрів інтернет-фольклору належать «фотожаби», які є результатом творчої трансформації користувачами інтернету певного зображення за допомоги графічного реактора та мають

карикатурний характер. «Фотожаби» базуються на популярних фотографіях з новин чи кумедних випадкових фотографіях. Поява таких творів у контексті постфольклорної творчості є результатом стереотипного сприйняття інформації, що транслюється комунікативними потоками, прецедентнозначимих ситуацій, які слугують відображенням світоглядно-ціннісної картини світу, актуальної аксіосфери суспільства (Денисюк, 2017а).

В українському сегменті інтернету популярними є такі малі жанри інтернет-фольклору, як «вірші-пиріжки» та «порошки». Так, «вірші-пиріжки» – це дотепні чотиривірші без рими, цифр, розділових знаків і дефісів, написані чотиристопним ямбом і малими літерами, наприклад:

*і знов на нас летять ракети
і все палає навкруги
та зціплюєм міцніше зуби
вогнем гартуємо мечі.*

Відповідно «порошки» відрізняються від «віршів-пиріжків» тим, що парні рядки в них римується, а останній рядок виділяється своєю довжиною: він складається лише із двох (максимум – чотирьох) складів. Кінцівка «порошків» – це їхня основна особливість, що допомагає створити дотепну мініатюру з несподіваною розв'язкою, наприклад:

*прислали орків воювати
лиш дупи із куців стирчать
які там «бравые солдаты»
з курчат.*

Такі вірші характеризуються відображенням повсякденних реалій як українського соціокультурного простору, так і подій загальносвітового значення крізь призму стереотипів і цінностей українського менталітету, що створює дещо комічний ефект (Денисюк, 2018).

Важливою частиною сучасного інтернет-фольклору завдяки креативності та індивідуальності своїх авторів стали вебкомікси (див. рис. 4) – послідовна низка малюнків, що супроводжуються короткими текстами, обрамленими у форму хмари, які передають думку або мовлення персонажа та загалом являють собою зв'язну історію, яка публікується в інтернеті (До-вженко та ін., 2022).

Рис. 4. Приклад вебкоміксів воєнної доби

Один із поширених жанрів інтернет-фольклору – «листи щастя» – виник ще до появи інтернету, коли вони розповсюджувалися в паперовому вигляді. Нині сферою побутування подібних текстів стали передусім мережа та мобільна телефонія, причому в них активно використовується відеоряд – від картинок до мініфільмів. Структура типового «листа щастя» проста: за привабливо-таємничою назвою слідує «легенда» про чудесне походження листа, розповідь про його чудесну силу, про нещастя, які впадуть на тих, хто проігнорує

цей лист, й зрештою – прохання про переписування та розсилку певної кількості листів у певний термін з обіцяркою різноманітних благ за це та попередження про покарання в разі непослуху.

Цей жанр інтернет-фольклору часто апелює до емоцій адресатів, викликаючи страх перед можливими неприємностями, або дають надію на удачу, тобто є маніпулятивним (див. рис. 5). Крім цього, створення ланцюжка листів є одним із механізмів отримання бази достовірних адрес спамерами.

*Цей хрест повинен обійти весь світ,
весь світ бажає Миру для всіх людей
та Держав земної кулі.
Посилайте далі ради Миру в цьому світі.*

Рис. 5. Зразок сучасного «листа щастя»

Помітним феноменом мережевої культури, що належить до галузі «страшної» інтернет-творчості загалом та інтернет-фольклору зокрема є крипіпаста.

Крипіпаста – це жанр інтернет-фольклору, невеликі оповідання, легенди, зображення та анімація, що поширюються в інтернеті. Їхня мета – викликати почуття страху та занепокоєння в читача чи глядача. Термін «крипіпаста» виник внаслідок поєднання слів

«копіпаста» та англійського прикметника «сгееру» – «моторошний» і означає готичний контент та «страшилки», що поширені в інтернеті шляхом копіювання-вставлення (Чорнобильський, Кирилова, 2021). Прикладом української крипіпаста, що виникла після неодноразових погроз володимира путіна застосувати ядерну зброю, є моторошна історія про ядерний апокаліпсис під назвою «Світ, який вже зник» (див. рис. 6).

Рис. 6. «Світ, який вже зник» – українська крипіпаста на тему ядерної катастрофи

Отже, зміни в суспільних цінностях і культурних контекстах сприяють появі нових форм цифрової творчості. Без сумніву, нові жанри інтернет-фольклору виникатимуть і надалі у зв'язку з розвитком технологій, які надають користувачам мережі нові інструменти для самовираження.

Висновки. Інтернет-фольклор як нове явище словесної культури відображає процеси трансформації традиційних фольклорних форм у цифрову епоху. В умовах нових комунікаційних можливостей, заснованих на інтернет-технологіях, фольклор набуває нових форм, жанрів та типів, що сприяють збереженню і розвитку культурних традицій. Отже, фольклор адаптується до нових середовищ, зберігаючи свою сутність і додаючи нові характеристики.

Виникнення та розвиток нових жанрів інтернет-фольклору свідчить про його динамічний характер та актуальність у сучасному суспільстві. Комунікативна природа інтернету забезпечує широкий вплив фольклору на аудиторію, сприяючи активній участі користувачів у створенні та поширенні контенту.

Нові жанри інтернет-фольклору показують, як сучасні технології впливають на народну творчість, дозволяючи створювати та поширювати культурні артефакти з неймовірною швидкістю. Вони відображають інноваційність і адаптивність суспільства у використанні цифрових медіа для самовираження.

Отже, інтернет-фольклор є вагомим індикатором соціокультурних процесів та змін у сучасному суспільстві, що відображає інноваційні підходи до збереження і трансформації культурної спадщини в цифрову епоху.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Денисюк, Ж. (2018). Постфольклор комунікативних інтернет-практик у функціонуванні аксіосфери суспільства: автореф. дис. ... д-ра культурології: 26.00.01 / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ. 40 с.

Денисюк, Ж. (2016) Сучасні комунікативні практики у формуванні й поширенні постфольклору. *Культура і сучасність*. № 2. С. 3–7.

Денисюк, Ж. (2017а) Постфольклорні креолізовані твори у вимірі візуальної інтернет-комунікації. *Мистецтвознавчі записки*. Вип. 31. С. 134–143. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2017_31_16 (дата звернення: 10.01.2025).

Денисюк, Ж. (2017б). Постфольклор у парадигмі постмодерну: до постановки проблеми. *Культура і сучасність*. № 1. С. 3–8.

Ван, Т. (2023). Фольклор у соціальних мережах (з прикладу Twitter і Telegram). *Філологія: наукові дослідження*. № 2. С. 10–16. URL: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=39253 (дата звернення: 13.01.2025).

Вощенко, В. (2023). Постфольклор як соціокультурний феномен мережевого суспільства. *Філософські обрії*. № 47. С. 61–68. URL: <https://philosobr.npu.edu.ua/article/view/282558/279256> (дата звернення: 10.01.2025).

Григоренко, І. (2019). Інтернет-фольклор: основні теоретичні підходи до визначення поняття. *Гуманітарний корпус: зб. наук. статей з актуал.*

проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії. Вип. 23. Т. 1. С. 70–72. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28647/Hryhorenko_70_72.pdf?sequence=1 (дата звернення: 10.01.2025).

Грищенко, І. В. (2022). Модифікація побутування фольклору в інформаційну добу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Журналістика»*. С. 117–121. URL: https://www.philol.vernadskujournals.in.ua/journals/2022/1_2022/part_3/20.pdf (дата звернення: 13.01.2025).

Лисюк, Н. (2013) Специфіка постфольклору України. *Літературознавчі студії*. Вип. 40 (2). С. 9–14.

Гасанова, Г. М. (2020). Віртуальний фольклор у соціально-культурному середовищі. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 14. Т. 2. С. 263–267.

Офіцинський, Р. (2022) Воєнний фольклор сучасної України. *XIII Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht»*. München: Ludwig-Maximilians-Universität. С. 391–399.

Чому Почекун опинився в Раді. (2017). *Politeka*. URL: <https://web.archive.org/web/20170306144409/https://politeka.net/ua/409465-chomu-pochekun-vuuvavvsya-v-radi/> (дата звернення: 07.01.2025).

Дуран, Я. (2024). В Україні створили онлайн-музей мемів війни для іноземців. *Bazilik: інтернет-видання*. URL: <https://bazilik.media/v-ukraini-stvoryly-onlajn-muzej-memiv-vijny-dlia-inozemtsiv/> (дата звернення: 08.01.2025).

Сліпченко, К. (2024). Фільм «Битва мемів» став доступним онлайн: документальна картина досліджує гумор під час війни. *Zaxid.net: аналітичне інтернет-видання*. URL: https://zaxid.net/film_bitva_memiv_stav_dostupnim_onlajn_n1599500 (дата звернення: 10.01.2025).

Теглівець, Ю. В. (2022). Інтернет-мем як особлива одиниця комунікації. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 24. Т. 2. С. 23–27.

Довженко, І., Коберник, О., Шаповал, А., Батрак, В. (2022). Специфіка створення вебкоміксу. *IV Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасного дизайну»*. Київ: КНУТД. С. 229–231.

Чорнобильський, А., Кирилова, О. (2021). Соціальний обмін емоціями у системі соціальних медіа: результати аналізу коментарів до крипіпасти на платформі Reddit. *Синопис: текст, контекст, медіа*. Вип. 27 (4). С. 245–251. DOI: <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2021.4.7>.

REFERENCES

Denysiuk, Zh. (2018). Postfolklor komunikatyvnykh internet-praktyk u funktsionuvanni aksiosfery suspilstva [Postfolklore of communicative Internet practices in the functioning of the axiosphere of society]: avtoref. dys. ... d-ra kulturolohi: 26.00.01 / Nats. akad. ker. kadriv kultury i mystetstv. Kyiv. 40 s. [in Ukrainian].

Denysiuk, Zh. (2016). Suchasni komunikatyvni praktyky u formuvanni u poshyrenni postfolkloru [Contemporary communication practices in the formation and dissemination of postfolklore]. *Kultura i suchasnist*. № 2.

S. 3–7. [in Ukrainian].

Denysiuk, Zh. (2017a) Postfolklori kreolizovani tvory u vymiri vizualnoi internet-komunikatsii [Postfolklore creolized works in the dimension of visual Internet communication]. *Mystetstvoznavchi zapysky*. Vyp. 31. S. 134–143. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mz_2017_31_16 (Accessed: 10.01.2025). [in Ukrainian].

Denysiuk, Zh. (2017b). Postfolklor u paradyhmi postmodernu: do postanovky problemy [Postfolklore in the postmodern paradigm: to the problem statement]. *Kultura i suchasnist*. № 1. S. 3–8. [in Ukrainian].

Van, T. (2023). Folklor u sotsialnykh merezhakh (z prykladu Twitter i Telegram) [Folklore on social networks (from the example of Twitter and Telegram)]. *Filolohiia: naukovyi doslidzhennia*. № 2. S. 10–16. Available at: https://nbpublish.com/library_read_article.php?id=39253 (Accessed: 13.01.2025). [in Ukrainian].

Voshchenko, V. (2023). Postfolklor yak sotsiokulturnyi fenomen merezhevoho suspilstva [Postfolklore as a socio-cultural phenomenon of the network society]. *Filosofski obrii*. № 47. S. 61–68. Available at: <https://philosobr.pnpu.edu.ua/article/view/282558/279256> (Accessed: 10.01.2025). [in Ukrainian].

Hryhorenko, I. (2019). Internet-folklor: osnovni teoretychni pidkhody do vyznachennia poniattia Internet folklore: the main theoretical approaches to defining the concept]. *Humanitarnyi korpus: zb. nauk. statei z aktual. problem filosofii, kulturolohii, psykholohii, pedahohiky ta istorii*. Vyp. 23. T. 1. S. 70–72. Available at: http://enpui.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/28647/Hryhorenko_70_72.rdf?sequence=1 (Accessed: 10.01.2025). [in Ukrainian].

Hryshchenko, I. V. (2022). Modyfikatsiia pobutuvannia folkloru v informatsiinu dobu [Modification of folklore use in the information age]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriiia «Filolohiia. Zhurnalistyka»*. C. 117–121. Available at: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2022/1_2022/part_3/20.pdf (Accessed: 13.01.2025). [in Ukrainian].

Lysiuk, N. (2013) Spetsyfika postfolkloru Ukrainy [The specifics of postfolklore in Ukraine]. *Literaturoznavchi studii*. Vyp. 40 (2). S. 9–14. [in Ukrainian].

Hasanova, H. M. (2020). Virtualnyi folklor u sotsialno-kulturnomu seredovyshchi [Virtual folklore in the

socio-cultural environment]. *Zakarpatski filolohichni studii*. Vyp. 14. T. 2. S. 263–267. [in Ukrainian].

Ofitsynskyi, R. (2022) Voiennyi folklor suchasnoi Ukrainy [Military folklore of modern Ukraine]. *XIII Internationale virtuelle Konferenz der Ukrainistik «Dialog der Sprachen – Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht»*. München: Ludwig-Maximilians-Universität. C. 391–399. [in Ukrainian].

Chomu Pochekun opynyvsia v Radi [Why Pochekun ended up in the Rada]. (2017). *Politeka*. Available at: <https://web.archive.org/web/20170306144409/https://politeka.net/ua/409465-chomu-pochekun-vyyavyvsya-v-radi/> (Accessed: 07.01.2025). [in Ukrainian].

Duran, Ya. (2024). V Ukraini stvoryly onlain-muzei memiv viiny dlia inozemtsiv [Ukraine creates online museum of war memes for foreigners]. *Bazilik: internet-vydannya*. Available at: <https://bazilik.media/v-ukraini-stvoryly-onlajn-muzej-memiv-vijny-dlia-inozemtsiv/> (Accessed: 08.01.2025). [in Ukrainian].

Slipchenko, K. (2024). Film «Bytva memiv» stav dostupnym onlain: dokumentalna kartyna doslidzhuie humor pid chas viiny [The film Battle of the Memes is now available online: the documentary explores humor during the war]. *Zaxid.net: analitychne internet-vydannya*. Available at: https://zaxid.net/film_bitva_memiv_stav_dostupnim_onlajn_n1599500 (Accessed: 10.01.2025). [in Ukrainian].

Tehlivets, Yu. V. (2022). Internet-mem yak osoblyva odynytsia komunikatsii [Internet meme as a special unit of communication]. *Zakarpatski filolohichni studii*. Vyp. 24. T. 2. S. 23–27. [in Ukrainian].

Dovzhenko, I., Kobernyk, O., Shapoval, A., Batrak, V. (2022). Spetsyfika stvorennia vebkomiksu [Specifics of creating a web comic]. *IV Mizhnarodna naukovopraktmchna konferentsiia «Aktualni problemy suchasnoho dyzainu»*. Kyiv: KNUTD. S. 229–231. [in Ukrainian].

Chornobytskyi, A., Kyrylova, O. (2021). Sotsialnyi obmin emotsiiami u systemi sotsialnykh media: rezultaty analizu komentariv do krypypasta na platformi Reddit [Social sharing of emotions in social media system: results of the analysis of creepypasta's comments on Reddit]. *Synopsys: tekst, kontekst, media*. Vyp. 27 (4). S. 245–251. doi: <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2021.4.7>. [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції: 03.01.2025